

تشریحی جریده

آبونه شر اعلی

سنه لکی ۳۹۰ غروش

آلی آیلنی ۱۹۵

طهره ایچون سنه لکی پوسته اجری
داخل اولدینی حالد ۴۶۵ غروشدر

آلی آیلنی ۲۳۵

بهر نسخه سی « ۱۰۰ » پاره در

نومرو : ۷۱

تورکیه جمهوریتینک رسمی غزته سیدر

سنه : ۲

قانونلر :

نومروسی : ۴۸۹

مرسین لیمانینک انشاسی حقنده قانون
برنجی ماده — ۱۳۴۳ سنه سی نهایته قدر
انشا آتی اکیل ایدلک وهرسنه صرفی ایجاب ایدن
مقدار بودجهیه قونوق اوزره مرسینده تأسیسات
و تکملات لازمی جمع بر لیمان انشاسی ایچون
سکیز میلیون لیرا تخصیص ایدلمش و بو میاغه
محسوباً تمهات اجرایی ایچون حکومته مأذونیت
اعطا اولونمشدر .

ایکنجی ماده — ۱۳۴۰ سنه سی نافعه
بودجه سنک « مرسین لیمان کشفیات و انشا آتی »
نامیه آجیله ق [۲۶۰ >] فصلنه بو خصوص
ایچون [۲۰۰۰۰۰] لیرا تخصیص وضع ایدلمشدر .
اوچنجی ماده — بر سنه ظرفنده صرف
اولونه مایان مقدار ایرتسی سنهیه دور اولونور .
دردنجی ماده — بوایشه عائد تخصیصات
قبل التادیه دیوان محاسباتک ویزه سنه تابع دکلدر .
برسنهیه عائد صرفیاتک ایرتسی سنه تک تموزی نهایته
قدر محسوب معامله سی اکیل ایدله جکدر .

بشنجی ماده — اشبو قانونک صور تطبیقه سی
ارائه ایدر بر تعیلماتمه تنظیمه هیئت وکیله مأذوندر .
آلتنجی ماده — تاریخ نشرندن اعتباراً
مرعی اولان بو قانونک اجراسنه نافعه و مالیه
وکیلری مأورددر .

۱۵ رمضان ۱۳۴۲ و ۱۹ نیسان ۱۳۴۰

نومروسی : ۴۹۰

وارنه عمومیه قانونی صورتی

برنجی ماده — موازنه عمومیه دولته داخل
بولان دواثرک ۱۳۴۰ سنه سی مصارفی ایچون
اشبو قانونه مربوط (آ) اشارتلی جدولده ارائه
اولدینی اوزره « ۱۴۰۴۳۳۶۹ » لیرا سکسان
غروش تخصیصات اعطا قلمشدر .

ایکنجی ماده — ۱۳۴۰ سنه سی موازنه
عمومیه مصارفته قارشوق اولان واردات مربوط
(ب) اشارتلی جدولده محرر اولدینی اوزره
« ۱۲۹۲۱۶۷۱۰ » لیرا تخمین ایدلمشدر .

واردات

اوچنجی ماده — اشبو موازنه عمومیه تک
واردات قسمتی تشکیل ایدن مربوط (ت) اشارتلی
جدولده انواعی کوستریان کافه تکالیف ورسوم
ایله واردات مختلفه تک و متفرقه نامی آلتنده

مذکور حاصلاتک ۱۳۴۰ سنه سنده دخی تحصیلنه
دوام اولونه جقدر .

دردنجی ماده اوانی سیم وزردن ضربخانهجه
آلتقدمه اولان اجرت ، رایجه کورمه مالیه وکالتنجه
تنظیم ایدله جک لیسته موجبجه استیفا اولونه جقدر .
بشنجی ماده — اداره خصوصیه ولایات
نامنه اولارق تکالیف عمومیه اوزردن ۱۳۴۰
سنه سی طرفنده طرح و تحصیل ایدله جک اولان
کسورات منضمه ، قوانین موضوعه ایله وضع
اولونانلردن عبارتدر .

آلتنجی ماده — خارجیه وکالتنجه کرک
مرکزده وکرک سفارتخانه و شهیندرخانه ل واسطه سیله
خارجده استیفا ایدلمکده اولان خرج و رسملرک
لدی الایجاب مقابله بالمثل اولوق اوزره تزیدینی
وایجابنده حد اصلیسنه ارجاعنی وکالت مشارالیهانک
اشعارینه بناءً تحت قراره آلمغه اجرا وکیلری
هیئت اؤزونددر .

یدنجی ماده — ۳ نیسان ۱۳۳۳ تاریخی
قانونله موضوع اولوب ۲۸ مارت ۱۳۳۴ تاریخی
موازنه عمومیه قانونی ایله واردات عمومیه میانه
ادخال اولنان توتون رسم منضمی بر مثلی تزید
اولنش و حرب قارشوقی نامیه توتون پاکتلینه
بایلان ضمام اولادشها منفعتنه تخصیص اولونمشدر .

سکزنجی ماده — ۱۳۴۰ مارتدن اعتباراً
کهریت اعمال وادخال و فروختی دولت انحصارنده در .
اشبو انحصار حکومت طرفندن امانه و یا خود حکومتک
مراقبه سی تحتنده افراد و شرکتلر طرفندن و یا خود
شرکت و شرکتلره دور صورتیه اداره اولنور .
انحصار مخالف و قاچاقچیلق ایدنلر قاچاقچیلق حقنده کی
احکامه توفیقاً تجزیه ایدیلیر .

دووزنجی ماده — اعشارک اصول جیات
واستیفاسنده تجربه لر اجراسنه مالیه وکیلر مأذوندر .
اوننجی ماده — تحریر مسققات جاری اولان
پرلرده کی اموال غیر منقوله تک طابو اداره لرنجیه
اجرا اولونه جق معاملات ایچون استیفاسی لازمکن
خرج ورسوم ۲۸ شباط ۳۲۸ تاریخی قانون
موجبجه بالحساب بولونه جق قیمتلرینک اوج مثلی
و ۲ تموز ۱۳۰۲ تاریخی املاک نظامنامه سی جاری
اولان محلاردن ۱۳۳۱ سنه سی نهایته قدر تعدیل

کوردن و کورمین مسققات ایله بو حکمده اولان
عرصه لرک قیمت مقیده لرینک درت مثلی و عشره
ویا بدل عشره تابع اراضی و سائره تک ایکی مثلی
اوزردن آلتیر .

۱۳۳۲ سنه سی ایله سنین متعاقبه ده تعدیل
کوردن پرلرک قیمتلرینه و قوعولان ضمام حسبیه
تزاید ایدن قیمتلی قیمت مقیده سابقه لرینک
درت ویا ایکی مثلندن دون ایسه نوبلرینه کوره
اومقداره بالابلاغ خرج ورسوم اونک اوزردن
استیفا اولنور . فقط تاریخ مذکوردن سوکره
مجدداً انشا اولونان مسققاتک املاک نظامنامه سی
موجبجه تعدیل قومیسینونلرنجه تقدیر اولنان
قیمتلی تزید اولونماز .

اون برنجی ماده — ۳۰ ایلول ۳۲۶ تاریخی
قانونک ایکنجی ماده سی موجبجه رسمه تابع
طوتیلان ایون آلتندن اشبو رسم لوحه وضعی
صورتیه استیفا اولنور و بورسم تمتع قانونک جاری
اولدینی محلارده تطبیق ایدیلیر .

هرسنه مارت آبی طرفنده وسائط مناسبه ایله
واقع اولاجق اعلان تاریخندن اعتباراً اون بش
کون طرفنده لوحه لرک وضعی مجبوری اولوب
بومدن صکره لوحه سز کوریله جک اولانلر ایکی
قات رسمه تابع طوتیلور . اشبو قانونک موقع
تطبیقه وضعی تاریخنه قدر تمفالات بیلرلمسزین در دست
اولنان ایون آلتنک رسوم متراکمه سی قانونک
نشرندن اعتباراً برماظر طرفنده تسویه اولنوق شرطیه
جزاری عفو واصحابی حقنده اقامه اولنان دعوالر
ابطال اولنور . ۲۷ تشرین ثانی ۱۲۳۶ تاریخی
قانون احکامی ایله ۳۰ ایلول ۳۳۶ تاریخی قانونک
اشبومادهیه مغایر اولان احکامی ملغادر .

اون ایکنجی ماده — دوچار استیلا اولان
محللر ایله هر هانکی سببله نصفندن فضله سی خراب
اولان شهر وقصیه وقراده ۱۳۳۸ سنه سنندن
اعتباراً انشا ایدلمش وایدله جک مساکن وچفتلک
اینه سی ۱۳۴۹ سنه سنه قدر ویرکو وضماثندن
معاقددر . بو مثللو مبایدن شمده یه قدر تحصیل
ایدیلن ویرکولر اعاده ایدیلر . ۸ تشرین ثانی ۱۳۳۹
تاریخی قانونک اون ایکنجی ماده سی ملغادر .

۱۳۰۸ سنه سنده استردادی متعاقب اردو طرفندن
وضعید ایدیلوب تقدیر فیثات خصوصنده نحدث
ایدن اختلافات حسبیه محسونی تأخر ایدن اعشار
تقاسیطندن ایام گذشته فاضی آرا نماز .

اون اوچنجی ماده — برلی واجبی تباکو
بایملردن استیفا ایدیلن بیعه رسمی بش مثل
اوله رق تحصیل اولونه جقدر .
اون دردنجی ماده ۱۳۴۰ سنه سی
ظرفنده بانق عنای ایله اولان خزینه حساب

معاشر	فوق العادہ شہریہ	تخصیصات
لیرا	لیرا	
۱۰۰	۵۰	شاعر عبدالحق حامد بک
۸	۴	عبدالازل پاشا حفیدہ لری ناجیہ وفاطمہ خانم
۱۵	۷.۵	عدلیہ ناظر اسبقی مرحوم رفیق بک ایکنجی حرمی مودت خانم
۰	۰	بحریہ یوزباشی لردن مرحوم فتحی بک پدری عبدالرحمن افندی
۱۰	۵	طیارہ جی نوری بک والدہ سی سحر خانم
۱۵	۷.۵	شہیداً وفات ایدن بیکباشی مختار بک ہمشیرہ سی بکناز خانم
۱۸	۹	مدحت پاشا کریم لری فاطمہ ممدوحہ و مسرورہ خانم
۲۵	۱۲.۵	غازی عثمان پاشا حرمی فاطمہ خانم
۱۸	۹	باب عالی وقعہ سندہ شہید ایدیلن حریہ ناظر اسبقی ناظم پاشا کریمہ سی عطیہ خانم
۴۰	۲۰	مرحوم نیازی بک عائلسی
۶۲.۵	۳۱.۲۵	صدر اسبقی مرحوم محمود شوکت پاشا زوجہ سی دلشاد خانم
۴	۲۰	اوچنجی اردو قوماندانی اسماعیل حق پاشا والدہ سی حبیبہ خانم
۵	۲۵	اسبقی دیار بکر والیسی رشید بک عائلسی
۲	۲۰	شیخ الاسلام خیری افندی مرحوم »
۲	۱۰	شہید یوزباشی یوروک سلیم بک »
۲	۱۰	عمر ناجی بک مرحوم »
۵	۲۵	عراق شیخ المشایخی عجمی پاشا
۱۱	۶	مرحوم محمد علی بک عائلسی
۲	۱۰	سابق مجلس مبعوثان رئیس مرحوم رشاد حکمت بک محدود لری احمد رشاد ، عمر فؤاد
۲۵	۱۲.۵۰	کوشخانہ مبعوثی شہید ضیا بک عائلسی
۱۵	۷.۵۰	مرعش علوم ریاضیہ معلم سابق خیر اللہ افندی مرحوم عائلسی
۳۰	۱۵	اسبقی قسطنطونی مبعوثی اسماعیل ماہر افندی عائلسی
۲۵	۱۲.۵۰	حق بہیج بک
۲۰	۱۰	دکرنی قومیسری حمدی بک عائلسی
۱۰	۵	مصطفی نجیب بک والدہ سی و ہمشیرہ سی
۱۵	۷.۵	صو شہرندہ اعدام ایدلش اولان یوزباشی نوری بک عائلسی
۲۵	۱۲.۵	موش متصرفی مرحوم ثروت بک عائلسی
۲۵	۱۲.۵	قرہ مغارہ ناحیہ سی مدیری توفیق بک عائلسی
۳۰	۱۵	بحریہ ناظر اسبقی جمال پاشا عائلسی
۴۰	۲۰	صدر اسبقی مرحوم طلعت پاشا زوجہ سی و بیوک ہمشیرہ سی خیریہ خانم
۲۵	۱۲.۵	دو قنور بہاء الدین شاکر بک عائلسی
۲۰	۱۰	طرزون مبعوث سابق شہید عزت بک عائلسی
۲۵	۱۲.۵	کونایہ مبعوث سابق حیدر بک
۲۰	۱۰	توفیق سکوتی بک والدہ و ہمشیرہ سی فاطمہ زہرا و سنیہ خانم
۲۵	۱۲.۵	شہید چرخچی یوزباشیسی خلیل ابراہیم افندی عائلسی
۵۶۶,۷۵		۱۱۳۳,۵۰

نور و : ۹۱

تشکیلات اساسیہ قانونی

برنجی فصل — احکام اساسیہ

- مادہ ۱ — توریہ دولتی برجمہوربتدر .
 مادہ ۲ — توریہ دولتی دینی ، دین اسلامدر ، رسمی دینی توریہدر ، مقرر آتقرہ شہریدر .
 مادہ ۳ — حاکمیت ، بلاقید و شرط ملتکدر .
 مادہ ۴ — توریہ بیوک ملت مجلسی ، ملتک یکانہ و حقیقی ممثلی اولوب ملت نامنہ حق حاکمیتی استعمال ایدر .
 مادہ ۵ — تشریح صلاحیتی و اجرا قدرتی بیوک ملت مجلسندہ تجلی و تمرکز ایدر .

مادہ ۶ — مجلس ، تشریح صلاحیتی بالذات استعمال ایدر .

مادہ ۷ — مجلس ، اجرا صلاحیتی ، کندی طرفندن منتخب رئیس جمہور و اونک تعیین ایدہ چکی بر اجرا وکیللری ہیئت معرفتیلہ استعمال ایدر .
 مجلس ، حکومتی هر وقت مراقبہ و اسقاط ایدہ بیلیدر .

مادہ ۸ — حق قضا ، ملت نامنہ ، اصولی و قانونی دائرہ سندہ مستقل محاکم طرفندن استعمال اولونور .

ایکنجی فصل — وظیفہ تشریحہ

مادہ ۹ — توریہ بیوک ملت مجلسی

قانون مخصوصنہ توفیقاً مات طرفندن منتخب مبعوثلردن متشککدر .

مادہ ۱۰ — اون سکیز یاشنی اکیال ایدن ہر اکرک توریہ مبعوثان انتخابنہ اشتراک ایتک حقیقی جائزدر .

مادہ ۱۱ — اونوز یاشنی اکیال ایدن ہر اکرک توریہ مبعوث انتخاب ایدلک صلاحیتی جائزدر .

مادہ ۱۲ — اجنبی خدمت رسمہ سندہ بولونانلر ، مجازات تہیبیہ و پاسرقت ، ساختہ - کارلق ، دولاندیریمچیلق ، امنیت سوء استعمال ، حیله ایفلاس جرملردن بریلہ محکوم اولانلر ، محجورلر ، تابعیت اجنبیہ ادعاسندہ بولونانلر ، حقوق مدنیہ دن اسقاط ایدلش اولانلر ، توریہ او قویوب یازہق بیلمہ یئرلر مبعوث انتخاب اولونامازلر .

مادہ ۱۳ — بیوک ملت مجلسنک انتخابی درت سندہ برکرہ اجرا اولونور .
 مدتی بیتن مبعوثلرک تکرار انتخاب ایدلملری جائزدر .

سابق مجلس لاحق مجلسک اجتماعنہ قدر دوام ایدر .

یکی انتخاباتک اجرا سندہ امکان کورلدیکی تقدیردہ اجتماع دورہ سنک برسنہ تمدیدی جائزدر .
 ہر مبعوث بالکیز کندی انتخاب ایدن دائرہ نک دکل ، عموم ملتک وکیلیدر .

مادہ ۱۴ — بیوک ملت مجلسی ، ہر سنہ تشریح ثانی ابتداسندہ دعوتسز طوبلانیر .
 مجلس اعضاسنک مملکت داخلندہ دور ، تدقیق و مراقبہ وظیفہ لرینک احضاری و تنفس و استراحتلری ایچون سندہ آتی آیدن فضلہ تعطیل فعالیت ایدہ سز .

مادہ ۱۵ — قانون تکلیف ایتک حق مجلس اعضاسنہ و اجرا وکیللری ہیئتہ ٹاندر .

مادہ ۱۶ — مبعوثلر ، مجلسہ التحاق ایتدکلرندہ شوکلدہ تحلیف اولونورلر : [وطن و ملتک سعادت و سلامتہ و ملتک بلاقید و شرط حاکمیتہ مغایر بر غایہ تعقیب ایتہ حکمہ و جمہوریت اساسلرینہ صداقتدن آریلیہ جقمہ (والہ) .

مادہ ۱۷ — ہیج مبعوث مجلس داخلندہ کی رأی و مطالعہ سندن و بیانانندن و مجلسدہ کی رأی و مطالعہ سنک و بیاناننک مجلس خارجندہ ایراد و اظہارندن دولایہ مسئول دکلدر . کراک انتخابندن اول و کراک صوکرہ علیہنہ جرم اسناد اولنان بر مبعوثک مظلوناً استجوابی و یا توفیقی و یا خود محاکمہ سنک اجراسی ہیئت عمومیہ نک قرارینہ منوطدر . جنائی جرم مشہود بوندن مستنادر . آنجق بو تقدیردہ مقام عائدی مجلسی ، درحال خبردار ایتک مکلفدر . بر مبعوثک انتخابندن اول و یا صوکرہ علیہنہ صادر اولش جزائی بر حکمک انفاذی مبعوثلق مدنتک ختامنہ تعلیق اولونور . مبعوثلق مدتی اتناسندہ سرور زمان جریان ایتز .

مادہ ۱۸ — مبعوثلرک سنوی تخصیصاتلری قانون مخصوص ایلہ تعیین اولونور .

مادہ ۱۹ — تعطیل اتناسندہ رئیس جمہور

قانون لایحه‌ری و امتیاز مقاله و شرطنامه‌ری اوزرینه بیان مطالعه، کړک کندی قانون مخصوصی وکړک قوانین ساثره ایله معین وظائفي ایفا ایتک اوزره بر شورای دولت ~~تسهیل~~ ~~تسهیل~~ ~~تسهیل~~ شورای دولتک رؤسا و اعضای وظائف مهمه ده بولنش علم، اختصاص و تجربه‌ری ایله متمیزذوات میاندن بویوک ملت مجلسنجه انتخاب اولنور .

ماده ۵۲ — اجرا وکیلری هیئت قانونلرک صور تطبیقه‌سی ارانه و یا خود قانونک امر ایتدیکی خصوصاتی تثبیت ایچون احکام جدیدی محتوی اولماق و شورای دولتک نظر تدقیقندن کپړلک شرطیله نظامنامه‌لر تدوین ایدر .

نظامنامه‌لر، رئیس جمهورک امضا و اعلانیله معمول به اولور .

نظامنامه‌لرک قوانینه مغایرتی ادعا اولوندقه نونک مرجع حلی تورکیه بویوک ملت مجلسیدر .

دردنجی فصل — قوه قضائیه

ماده ۵۳ — محکمه‌لرک تشکیلاتی، وظیفه و صلاحیتلری قانونه معیندر .

ماده ۵۴ — حاکم‌لر بالجله دعوالرک محاکمه‌سند و حکمنده مستقل و هر درلو مداخلندن آزاده اولوب آنجق قانونک حکمنه تابعدرلر .

محکمه‌لرک مقرراتی تورکیه بویوک ملت مجلسی و اجرا وکیلری هیئت هیج بر وجهه تبدیل و تغییر و تأخیر و انفاذ احکامنه ممانعت ایده‌مز .

ماده ۵۵ — حاکم‌لر، قانوناً معین اولان اصول و احوال خارجنده عزل اولونه‌مازلر .

ماده ۵۶ — حاکم‌لرک اوصافی، حقوقی، وظائفي معاش و مخصوصاتلری و صورت نصب و عزللری قانون مخصوص ایله تعیین اولونور .

ماده ۵۷ — حاکم‌لر قانوناً معین وظائفندن باشقه عمومی و خصوصی هیج بر وظیفه درعهده ایده‌مز .

ماده ۵۸ — محکمه‌لرده محاکمات علنیدر .

بالکمز اصول محاکمات قانونی موجبنجه بر محاکمه‌نک خفياً جریاننه محکمه قرار ویره‌بیلیر .

ماده ۵۹ — هرکس، محکمه حضورنده حقوقی مدافعه ایچون لزوم کوردیکی مشروع وسائلطی استعمالده سربستدر .

ماده ۶۰ — هیج بر محکمه، وظیفه و صلاحیتی داخلنده اولان دعوالری رؤیتندن امتناع ایده‌مز . وظیفه و صلاحیت خارجنده اولان دعوالر آنجق بر قرار ایله رد اولنور .

ماده ۶۱ — وظیفه‌لرندن منحصراً مخصوصانده اجرا وکیلریله شورای دولت و محکمه تمیز رؤسا و اعضای و باش مدعی عمومی محاکمه ایتک اوزره بر (دیوان عالی) تشکیل ایدیلیر .

ماده ۶۲ — دیوان عالی اعضالی ایچون اون بری محکمه تمیز، اونی شورای دولت رؤسا و اعضای میاندن و کندی هیئت عمومی‌لری طرفندن لای الاقتضا رأی‌خفی ایله یکریمی بر ذات انتخاب اولونور .

بوزوات رأی خفی و اکثریت مطلقه ایله

ایچلرندن برینی رئیس و برینی رئیس و کیلی انتخاب ایدرلر .

ماده ۶۳ — دیوان عالی بر رئیس و اون درت اعضا ایله تشکیل و اکثریت مطلقه ایله قرار اتخاذ ایدر .

متباق آتی ذات لایحه‌لر ایجاب هیئتک تقضاتی اکیال ایچون احتیاط اعضا وضیمتنددرلر .

اشبو احتیاط اعضا اوجی محکمه تمیز، اوجی شورای دولتندن منتخب اعضا آره‌سندن اولوق اوزره قرعه ایله تفریق اولونورلر .

رئیس‌لکه و رئیس و کیلی‌لکینه انتخاب اولونانلر، بوقرعه‌یه داخل اولمازلر .

ماده ۶۴ — دیوان عالی‌نک مدعی عمومی‌لکی؛ باش مدعی عمومی‌لک طرفندن ایفا اولونور .

ماده ۶۵ — دیوان عالی‌نک قرارلری قطعیدر .

ماده ۶۶ — دیوان عالی موضوع قانونلره توفیقاً محاکمه اجرا و حکم اعطا ایدر .

ماده ۶۷ — دیوان عالی کوریلن لزوم اوزرینه تورکیه بویوک ملت مجلسی قرار ایله تشکیل اولونور .

بشنجی فصل — تورک‌لرک حقوق عامه‌سی

ماده ۶۸ — هر تورک حر و غار، حر یا شار، حریت، باشقه‌سنه مضر اولمایه‌جق هر درلو تصرفانده بولنقدر .

حقوق طبیعی‌دن اولان حریتک هرکس ایچون حدودی باشقه‌لرینک حدود حریتیدر .

بوجودو آنجق قانون معرفتله تثبیت و تعیین ایدیلیر .

ماده ۶۹ — تورک‌لر قانون نظرنده مساوی و بلااستثنا قانونه رعایتله مکفدرلر. هر درلو زمره، صنف، عائله و فرد امتیازلری ملغا و ممنوعدر .

ماده ۷۰ — شخصی مصونیت، وجدان، تفکر، کلام، نشر، سیاحت، عقد، سعی و عمل، تملک و تصرف، اجتماع، جمعیت، شرکت حق و حریتلری تورک‌لرک طبیعی حقوقنددر .

ماده ۷۱ — جان، مال، عرض، مسکن هر درلو تعرضندن مصوندر .

ماده ۷۲ — قانوناً معین اولان احوال و اشکالندن باشقه بر صورتله هیج بر کیسه در دست و توقیف ایدیله‌مز .

ماده ۷۳ — اشکنجه، اذیت، مصادره و آتغاریا ممنوعدر .

ماده ۷۴ — منافع عمومیه ایچون لزومی اصولاً تحقق ایتدیکه و قانون مخصوص موجبنجه دکر بهاسی بشین ویرلمدیکه هیج بر کیسه‌نک مالی استموال و ملکی استملاک اولونه‌ماز .

فوق‌العاده احوالده قانون موجبنجه تحمیل اولونه‌جق نقدی، عینی و سعی و عمله متملق مکافیتلر مستثنا اولوق اوزره هیج بر کیسه هیج بر فردا کارانه اجبار ایدیله‌مز .

ماده ۷۵ — هیج بر کیسه منسوب اولدیغی دین، مذهب، طریقت و فلسفی اجتهادندن دولایی مؤاخذه ایدیله‌مز . آسایش، آداب معاشرت عمومی و قوانینه مغایر اولماق اوزره هر درلو آیینلر سربستدر .

ماده ۷۶ — قانون ایله معین اولان اصول و احوال خارجنده کیسه‌نک مسکننه کیریله‌مز و اوزری تخری ایدیله‌مز .

ماده ۷۷ — مطبوعات، قانون دائره‌سند و سربستدر و نشر ایدلمدن اول تقییش و معاینه‌یه تابع دکدر .

ماده ۷۸ — سفر برلکده اداره عرفیه حالنده و یا خود مستولی امراضدن دولایی قانوناً متخذ تدابیر ایجابانندن اوله‌رق وضع ایدیله‌جک تقییدات مستثنا اولوق اوزره سیاحت هیج بر صورتله تقییدات تابع طوتیلاماز .

ماده ۷۹ — عقود، سعی و عملک، تملک و تصرفک، اجتماعاتک، جمعیتلرک و شرکتلرک حدود حریتی قانونلر ایله مصرحدر .

ماده ۸۰ — حکومتک نظارت و مراقبه‌سی آلتنده و قانون دائره‌سند هر درلو تدریسات سربستدر .

ماده ۸۱ — پوستلره ویریلن اوراق، مکتوبلر و هر نوع امانت‌لر صلاحیتدار مستنطق و محکمه قراری اولماقجه آجیلاماز و تلغراف و تافون ایله واقع اولان مخبراتک حریمی اخلال اولونه‌ماز .

ماده ۸۲ — تورک‌لر، کړک شخصلرینه کړک عامه‌به‌متعلق اوله‌رق قوانین و نظاماتنه مخالف کوردکاری خصوصانده مرجعنه و تورکیه بویوک ملت مجلسنه منفرداً و یا مجتمعاً اخبار و شکایتده بولونه‌بیلیرلر . شخصه عائد اوله‌رق وقوع بولان مراجعتک نتیجه‌سی مستدعی‌یه تخریر آتبلیغ اولونمق مجبوریدر .

ماده ۸۳ — هیج کیسه قانوناً تابع اولدیغی محکمه‌دن باشقه بر محکمه‌یه جلب و سوق اولونه‌ماز .

ماده ۸۴ — ویرکی، دولتک عمومی مصارفنه خلقت اشتراکی دیمکدر .

بو اساسه مغایر اوله‌رق حقیقی و یا حکمی شخصلر طرفندن و یا اولر نامنه رسوم، اعشار و سائر تکالیف آلتسی ممنوعدر .

ماده ۸۵ — ویرکیلر، آنجاق بر قانون ایله طرح و جبات اولنه‌بیلیر .

دولت، ولایت اداره خصوصیه‌لری و بلدیله‌لرجه تماماً جبات ایدلمکده اولان رسوم و تکالیفک قانونلری تنظیم ایدیلنجه‌یه قدر کاکان جباتیه دوام اولونه‌بیلیر .

ماده ۸۶ — حرب حالنده و یا حربی ایجاب ایتدیرمک بروضعت حدوشنده و یا عصیان ظهورنده و یا خود وطن و جمهوریت علینده قوتلی و فعلی تشبثات و قوعنی مؤید قطعی امارات کورولمکده اجرا وکیلری هیئت مدنی بر آتی تجاوز ایتمک اوزره عمومی و یا موضعی اداره عرفیه اعلان ایده‌بیلیر و کیفیت‌هان مجلسک تصدیقنه عرض اولنور . مجلس، اداره عرفیه مدتی عندالایجاب تزیید و یا تنقیص ایده‌بیلیر . مجلس مجتمع دکلسه درحال اجتماعه دعوت اولنور .

اداره عرفیه‌نک فضله تمامدسی مجلسک قرارینه متوقفدر . اداره عرفیه، شخصی و اقله‌نک

مصونیتلرینک ، مطبوعات ، مراسلات ، جمعیت ، شرکت حریتلرینک موقتاً تقیید و یا تعلیق دیمکدر .
اداره عرفیه منطقه سیله بو منطقه داخلنده تطبیق اولونه حق احکام و معاملاتک صورت اجراسی و حرب حائنده دخی مصونیت و حریتلرک طرز تقیید و تعلیق قانونه تنبیت اولونور .

ماده ۸۷ — ابتدائی تحصیل بوتون تورکدر ایچون مجبوری و دولت مکتبلرینده مجایدر .
ماده ۸۸ — تورکیه اهاالیسنه دین و عرق فرقی اولمقیزین وطنداشلاق اعتباریله (تورک) اطلاق اولنور .

تورکیه ده و یا خارجهده برتورک بابانک صلیبندن تورکیه ده دوغوبده مملکت داخلنده اقامت و سن رشده وصولنده رسماً تورکلکی اختیار ایدن و یا خود وطنداشلاق قانونی موجبجه تورکلکه قبول اولونان هرکس تورکدر . تورکلک صفتی قانوناً همین اولان احوالده اضاعه ایدیلیر .
آلتنجی فصل — مواد متفرقه

لایات

ماده ۸۹ — تورکیه جغرافی وضعیت و اقتصادی مناسبت نقطه نظرندن ولایتلره ، ولایتلر قضالره ، قضالر ناحیهلره منقسمدر و ناحیهلر ده قصبه و کویلردن ترکب ایدر .

ماده ۹۰ — ولایتلرله شهر ، قصبه و کویلر حکمی شخصیتی حائزدر .

ماده ۹۱ — ولایتلر اموری توسییم مآذونیت و تفریق وظائف اساسی اوززینده اداره اولنور .

مأمورین

ماده ۹۲ — حقوق سیاسییه حائز هر تورک اهلیت و استحقاقنه کوره دولت مأموریتلرینده استخدام اولنن حق حائزدر .

ماده ۹۳ — بالعموم مأمورلرک اوصافی ، حقوقی ، وظائفی ، معاش و مخصوصاتی و صورت نصب و عزللاری و ترفیع و ترقیلری قانون مخصوص ایله میندر .

ماده ۹۴ — قانونه مخالف اولان امورده آمره اطاعت مأموری مسئولیتدن قورتاراماز .

امور مالیه

ماده ۹۵ — موازنه عمومی قانونی متعلق اولدینی سنه مالیه نیک دخولنده موقع اجرایه قونوله بیلمک ایچون لایحه سی و مربوطی بودجهلر وجدوللر نهایت تشریح ناینیک ابتداسنده مجلسه تقدیم اولنور .

ماده ۹۶ — دولت اموالندن موازنه خارجهده صرفیات حائز دکدر .

ماده ۹۷ — موازنه عمومی قانوننک حکمی برسنه به مخصوصدر .

ماده ۹۸ — حساب قطعی قانونی متعلق اولدینی سنه بودجه سنک دوره حسابیه سی طرفنده استحصالی اولونان واردات ایله ینه او سنه وقوع بولان تأدیاتک حقیقی مقدارینی مبین قانوندر . بونک شکل و تقسیماتی موازنه عمومی قانونه تمایله متناظر اوله چقدر .

ماده ۹۹ — حساب قطعی قانوننک لایحه سی متعلق اولدینی سنه نیک صونکندن اعتباراً نهایت ایکنجی سنه نیک تشریح ناینیک ابتداسنه قدر بویوک ملت مجلسنه تقدیم اولوننن مجبوریدر .
تشکیلات اساسیه قانونه عائد ضوابط

ماده ۱۰۰ — بویوک ملت مجلسنه مربوط و دولتک واردات و مصارفاتی قانون مخصوصنه توفیقاً مراقبه ایله مکلف بر دیوان محاسبات مؤسسدر .

ماده ۱۰۱ — دیوان محاسبات عمومی مطابقت بیاننامه سی متعلق ایندیکی حساب قطعی قانوننک مالیه جه بویوک ملت مجلسنه تقدیمی تاریخندن اعتباراً نهایت آتی آتی طرفنده مجلسه تقدیم ایدر .

ماده ۱۰۲ — اشبو تشکیلات اساسیه قانوننک تعدیلی آشاغیده کی شرائطه تابعدر : تعدیل تکلیفی مجلس اعضای مرتبه سنک لاقول بر نئی طرفندن امضا اولننن شرطدر . تعدیلات آنجق عدد مرتبک نلثان اکثریت آراسیله قبول اولونه ییلور .
اشبو قانونک شکل دولتک جمهوریت اولدیغنه دائر اولان برنجی ماده سنک تعدیل و تغییری هیچ بر صورتله تکلیف دخی ایدیله مز .

ماده ۱۰۳ — تشکیلات اساسیه قانوننک هیچ بر ماده سی ، هیچ بر سبب و بهانه ایله اهل و یا تعطیل اولونه ماز .

هیچ بر قانون تشکیلات اساسیه قانونه منافی اوله ماز .

ماده ۱۰۴ — ۲۹۳ تاریخلی قانون اساسی ایله مواد عدله سی و ۲۰ کانون ثانی ۱۳۳۷ تاریخلی تشکیلات اساسیه قانونی و مذلات و تعدیلاتی ملغادر .

ماده ۱۰۵ — بوقانون تاریخ نشرندن اعتباراً رسمی الاجراددر .

وقت ماده — تورکیه بویوک ملت مجلسنه انتخاب ایدیلان و ایدیله جک اولان بالعموم منسوبین عسکریه نیک تابع اوله چقدری شرائط حقنده کی ۱۹ کانون اول ۱۳۴۹ تاریخلی قانون احکامی باقیدر .

۱۶ رمضان ۱۳۴۲ و ۲۰ نیشان ۱۳۴۰

نومروسی : ۴۹۲

اصول محاکمه حقوقیه و اصول محاکمات

جزایی قانونلریله صلح و اجرا

قانونلرینک بعض موادینی

معدل قانون

ماده ۱ — دعاوی صلحجه نیک رؤیتنده صلح حاکلری قانونی ایله اشبو قانون احکامی وسائر بالجله دعاوی نیک رؤیتنده ده اصول محاکمات حقوقیه و جزاییه قانونلریله کنذاک اشبو قانون احکامی تطبیق اولنور .

ماده ۲ — طرفین محاکمه به شروعندن مقدم و یا خود اثنای سرافعه ده اقدمجه احضار و اجراسی ید اختیارلرینده بولنان اسبابدن دولایی محاکمه نیک تعلیقی طلب ایده مزملر . مهلت طابینه اساس اولان

سبیک بر عذر صحیحه مبتنی اولدیغنه محکمه جه قناعت ایدلیدیکی تقدیرده آنجق بردفنه به مخصوص اولاق اوزره مناسب بر مدله محاکمه نیک وقت آخره تعلیق حائزدر .

ماده ۳ — فن و اختصاصه تعلق ایدن موادک ارباب فن و وقوف تقریر و راپورلریله تحقق ایندیلسی مقتضیدر . تقریر و راپورلرلری قناعت بخش اولدینی تقدیرده کیفیت ، دیگر بر هیئت متخصصه به حواله قنور .

ماده ۴ — نائب حضورنده ایفاسی تقریر ایدن خصوصاً دعوای اولنان کیمسه یوم میننده حاضر بولماز و معدرتی مبین و نائقی نائبه کوندر مزسه یوم محاکمه ده حاضر بولنسه دخی دیگر طرفک طلبله حقنده معامله غیایه ایفا اولنور .

ماده ۵ — ختام محاکمه نیک تفهیمندن صوکره قرارک تفهیمی ایچون تعیین اولنان کونده حاضر بولمیان طرف حقنده دخی تفهیم ایدیلن قرار وجاهی عد اولنور .

ماده ۶ — بر دعوانک وظیفه و صلاحیت داخلنده اولمادیغنه متعلق مقررات ، دعوا عرضحالک حکمسنزلکنی مستلزم اولماوب دعوانک عائد اولدینی محکمه به حواله سنی ایجاب ایدر . فقط بو تقدیرده اقتضاسنه کوره اولجه استیفا ایدیلن و یا نقصان آلنان خرج اعلام ایفاوا کمال ایندیریلیر .

ماده ۷ — ۲۰ جاذبی الاخر ۱۲۹۶ تاریخندن مقدم صادر اولوب سجدله مقید اولمیان اعلامات و وثائق شرعیه نیک بلاینه مضمونیه عمل اولنه ماز .

ماده ۸ — محکمه اصلیه رئیس و اعضا و اعضا ملازملرله مدعی عمومی و معاون و مستنطقک و یا صلح حاکمک وصفت حائقی حائز اجرا رئیس و باش معاونک هر نه صفتله اولورسه اولسون ایقاع ایلدکری بالعموم جرملردن دولایی حقندنه تحقیقات اجراسی اگ یقین محل محکمه اصلیه سنه و محاکم لری ده دائره قضاییه سی داخلنده بولند قلمری مواد جناییه رؤیتنه مأمور محاکمک رئیس و اعضا و اعضا ملازملرله مدعی عمومی و معاونلرینک هر نه صفتله اولورسه اولسون ایقاع ایلدکری بالعموم جرملردن دولایی حقندنه تحقیقات استنطاقیه اجراسی مواد جناییه رؤیتنه مأمور اگ یقین محکمه به و محاکم لری ده محکمه تمیزه حائزدر .
صلح حاکلری قانونه متدائر تعدیلات

ماده ۹ — صلح حاکلری قانون موقت نیک ۲۷ تشریح ثانی ۳۳۶ و ۳ تشریح ثانی ۳۳۷ تاریخلی اوچنجی و دردنجی مواد معدله سی مقامنه ماده آتیه اقامه اولمشدر :

صلح حاکلری علی الاطلاق رأس المال و یا قیمتی یکریمی بیک غروش اولان دین و عین منقول دعوالریله حق مسیل و حق مرور دعوالرینی رؤیت ایدر .

صلح حاکمی ماهیت و قیمتی نظر اعتباره آلمه برق بالجله دعاوی متقابلینی دخی رؤیت ایدر . مدعی نیک شخص واحد ذمتنده جهات